

Hermann Ravensperger Heinrich Pithan

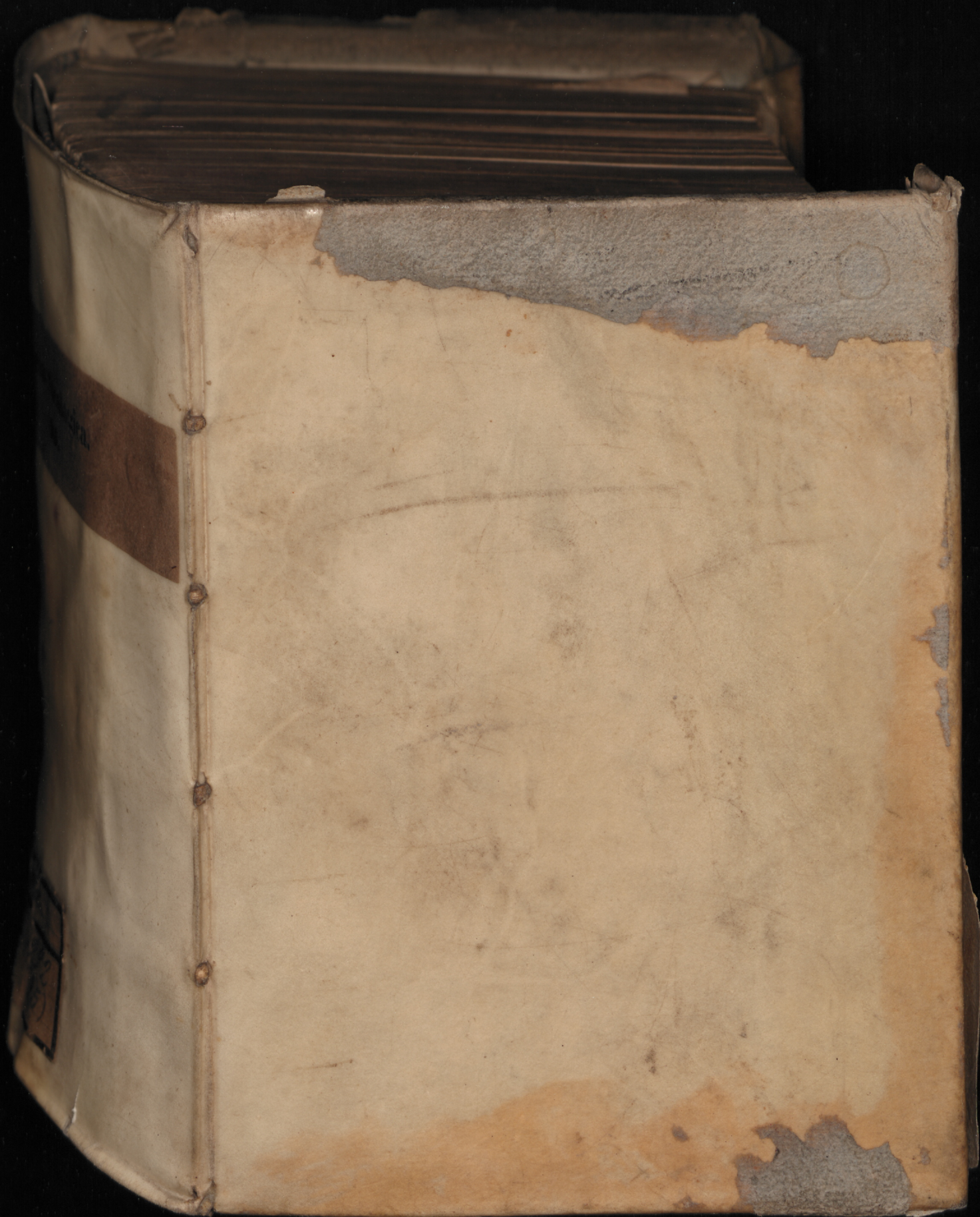
Samson Redivivus, Hoc est, Evidens Et Sufficiens Demonstratio, Pronunciatum illud Papisticum, S. Petrus Apostolus post Christi Coelum ascensionem Romam venit & ibi docuit, no[n] esse fidei Christianae articulu[m], sed falsum additamentum, Rationum etiam quae in contrarium ad ferri solent modesta & solida Refutatio. Censurae legitim omnium veritatem pie amantium decenter subiectus

[S.l.], 1614

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn746574363>

Druck Freier Zugang

95

52^b 6.

La 1092 (95)

Tomo hoc XLVII. . continentur:

1. Dithem Icarus Academicus Norimb 1643.
2. Acclamationes preemptivae Academiae Genesiac cum eo
discederet idem Ditherrus.
3. } Orationes inaugurales Academiae Ludovicensis Batavorum.
4. } Polyandri. Walai. Anno: 1620.
5. } Thysii.
6. } Hommii.
7. } Sinapij.
8. Ravi Panegyrica Orientalibus linguis Trajecti ditta. 1645.
9. Hier. Welleri Consilium de studio Theol. Rostoch 1617.
10. Simile D. Joh. Quistorpii Rostoch. 1643.
11. Iusti Jone oratio de eodem argumento. ibid. 1644.
12. Dan. Heinsii. Homilia in Natalem Domini. Lugd. 1613.
13. —. In Christi Passionem. ibid. eod.
14. Quistorpius de Vinibus Liberi Arbitrii ex II. Cor III, 4. s. 1645.
15. Samhaugen Domini gloria crucifixus. 1633.
16. —. De Melchisedeco e Gen. XII. 1634.
17. Jacobus Martini de Causa Peccati. 1639.
18. —. Analysis Capituli Iud. Romanor. eodem.
19. Orschau De tribus testibus in Terra. 1 Jo. V, 8. 1635.
20. —. De Peccato originali. eod.
21. —. Synopsis Theol. Zachariarum.
22. —. ad Hebr. XII, 8. 1643.
23. —. ad Act. IV, 27. 28. 1646.

24. D. Montferus de Ecclesia. 1608.
 25. D. Hamelkenig de Persona Christi. 1645.
 26. D. Cothmannig de Predestinatione. Rostoch. 1692.
 27. —. Pars II. —
 28. Jo. Croig de Orthodoxa Fidei Delicta Marp. 1619.
 29. —. Ivano. per Europā Doctrina cum script. s. conformitas.
 30. —. De Apostolici nominis causis.
 31. —. De Apostolica Ecclesiarū Ivang. Doctrina.
 32. —. De Catholicismo Eccl. Ivangelicae.
 33. —. De Antiquitate Relig. Ivangelicae.
 34. Gocklenii Theses Apologeticae contra Finkium. 1606.
 35. —. De Analogia seu proportionē.
 36. Perzelius de S. Coena Stenfurti 1602.
 37. Tossani Theses contra Ivangelicos. ibid. 1605.
 38. Ravenspergeri Samson redivivus. ibid. 1619.
 39. Hecyderi Ruae quæstionum Theol. Chaynurgi. 1611.
 40. Eglini & Generalovici Christi. ibid. 1608.
 41. —. De Fide iustificante. ibid. 1617.
 42. —. De Peccato in Spiritum s. cod. 44 B. Croig de Pecc. de Baptismo.
 43. —. De Predestinatione. ibid. 1619.
 44. Conradig Vorshig de Idolatria Pontificiorum in cultu Iuriani.
 45. —. Stenfurt. 1608.
 46. —. De Idolatria eorum in cultu sanctorum.
 47. —. —. In cultu Imaginum.
 48. —. —. In cultu ipsius Pontificis.

49. P. Petri Roeshii Soc. Jes. Disputatio Paradisiaca
 50. Corradi Vossii Oratio Apologetica in
 pleno confesſu Ordinum Hollandiae et Westphaliae
 Vita. Hart. 1612.
 51. Ebelius de Generatione et Corruptione Hom.
 Grefae. 1646.
 52. — De Anima Hum. Simplicitate. 1644.
 53. — Decade IV. Conclusionum metaphysicarum. 1646.

A - Q

16

35

30

A - C

20

40

A - B

—

A - B

35

B - 36

A - 00

A - C

A - 00

A - B

A - 00

A - B

A - 00

A - B

A - 00

A - B

A - 00

40

128

72

A - 00

A - 00

19

16

32

A - G

A - B

A - C

A - 00

A - C

A - 00

A - C

A - 00

A - C

A - 00

A - C

A - 00

A - C

A - 00

A - B

A - C

A - C

A - C

65

A - C

48

A - C

16

A - C

A - C

A - C

A - B

A - C

51

24

24

20

SAMSON REDIVIVUS,
Hoc est,
EVIDENS ET SUFFI-
CIENS DEMONSTRATIO,
 Pronunciatum illud Papisticum,
S. Petrus Apostolus post Christi in Cælum
ascensionem Romam venit & ibi docuit,
nō esse fidei Christiana articulum, sed falsum additamentum,

Rationum etiam quæ in contrarium adferri solent
modesta & solida REPRESENTATIO.

*Censura legitima omnium veritatem p̄i amantium
decenter subiectus,*

Præside

REVERENDO CLARISSIMO, DOCTIS-
simoque viro, Dn. HERMANNO RAVENSBER-
GERO S. S. Theol. Doctore, in Schola Steinfurten-
si Professore, ibidemque Ecclesiae fidelissimo, Prae-
ceptore & fautore suo jugiter observando:

Respondente

HENRICO PITHAN Sigenensi Nassovico.

ANNO M. DC. XIV.

Strenuo virtutēq; bellica Magnifico viro, Dn.
FRIDERICO PITHAN Nassovio-
Sigenensi,

SUB

ILLUSTRI ET GENEROSISSIMO HEROE
& Domino, Dn. ERNESTO CASIMIRO, Comite
Nassovix Cattimelibocorum, Viandæ & Decii,
Domino Beilstenii, Duce copiarum
fortissimo, &c.

*Legato militari amplissimo: Munitionis etiam Juliace desig-
nato Prasidi & Governatori, Dn. Patruo suo obser-
vanter atq; colendo.*

ET

HONORATISSIMO, SPECTABILI ET
Prudentissimo viro JOHANNI IRLÉN Inclytæ Reip.
Sigenensis Senatori meritissimo, cognato, fautori &
amico suo per-amanter honorando

Samsonem redivivum

inscribit & transmittit

HENRICUS PITHAN.

Quemadmodum

QUEMADMODUM 1. domus Palaſtinorum ſacra
columnis duab. medianis ſulta ſuſtinebatur: ita omni-
no machina Palatii Papalis duabus columnis ſuſten-
tatur, videl. Petri Apoſtoli in urbe Roma Pontifi-
catu & Primatu Dicunt enim Cathedra Romana ſive cultores ſi-
ve ſectatores, Petrū Apoſtolū Roma annos viginti qnq. meſes ſeptē.
dies quinq. iuxta Eusebium, ſed annos 24. meſes 5. dies 12. iuxta
calculum Fr. Coſteri in Enchiridio, pontificale munus geſſiſſe, reli-
quiq. Apoſtoli loco capitis vel fuiſſe, vel praſuiſſe, adeoq. Roma-
norum Pontificum quaſi ducem, principem ac antecellorem eſſe. Di-
cunt, inquam. Sed quando & quomodo probabunt? 2. Samſon ſeſe
ad columnas quibus domus incumbebat, ut eis inniteretur, applica-
vit, atq. alteram dexterā, alteram ſiniſtrā manu complectens totis
viribus impulit, ita quidem ut ades in Palaſtinorum primates & in
omnes qui aderant collapſa fuerint. Sic ceriē Samſon noſter redi-
viviſſe (i. e. tum didactica tum elenctica probatio, pronunciatum illud
Papisticum, PETRUS poſt Chriſti in cœlos aſcenſum ROMAM abiit, & adiit, ibidēque docuit, non eſſe fidei Chriſtia-
na verum articulum, ſed falſum additamentum) arcis Papistica ſul-
cra taliter commovebit, ut reliqua tum intermedia trabes & conti-
gnationes tum ſuperna tegula unā cum tecto ruitura peritura ve, in-
que ſumum & cinerem abitura ſint.

THEOREMATIS VERI

Petrum poſt CHRISTI in cœlum aſcenſionem
non fuiſſe, necdum docuiſſe Romæ,

TRACTATIO καὶ ἀνεκδοκία.

Quicquid ex S. Scriptura nec directē perſpicuis verbis, nec indi-
rectē vi legitima certaq. conſequentia, poteſt probari; id pro articulo
fidei nec habendum nec cuiſiam obtrudendum. Argumentum 1.

Atqui Petrum poſt Chriſti in cœlum aſcenſionem Roma fuiſſe,
ibidēq. docuiſſe ex S. Scriptura nec directē nec indirectē poteſt pro-
bari.

Ergo Petrum post ascensionem Christi in cœlum fuisse
Romæ pro articulo fidei nec habendum nec cuiquam ob-
trudendum.

*Propositio maior certissima est. Scriptura enim fidei nostræ
est anchora & sustentaculum: atque ad fidem sufficiunt illa
quæ in Scriptura reperiuntur documenta. Athanasius in Syno-
psi & ad Serap. Veritas est in verbo DEI. Job. 17. v. 17. Verbum
tuum, clamat sapientia DEI, veritas est Verbum autem DEI in
Scriptura divinitus inspirata potenter sonat. Unde eadem illa DEI
aterni sapientia acclamat: Scrutamini Scripturas. Job 5. vers. 39.
Quare? Quia τὰ λόγια τοῦ θεοῦ ὡς λόγος. Biblia ergo sunt unicum &
commune omnibus Christianis fidei instrumentum, fundamentum
& principium. Horum terminos ne transgrediamur, è finibus eorū
ne egrediamur. Quis n. nescit, ait Decret. 1. part. dist. 9. cap. quis.
Scripturam sacram canonicam tam Veteris quàm Novi
Testamenti certis terminis suis contineri? Hos quis transiliet?
Ecclesia juxta Hieron. non egreditur è finibus suis, h. e. è Sa-
cræ Scripturæ finibus. Quas ob res? Quia est manifestissimū
infidelitatis argumentum, signūque superbiæ certissimū,
si quis eorum quæ scripta sunt aliquid velit rejicere, aut eo-
rum quæ non scripta sunt introducere, quum Dn. noster
dicat. Oves meæ vocem meam audiunt, alienam autem nō
sequuntur. Basilii de vera ac pia fide. An igitur fides aliis qbusvis
scriptis derogatur? Utiq; in novis fidei articulis extra Scripturam
introducendis; non verò in iis quos Scriptura habet, explanandis.
Utiq; in dissensu partium litigantium judicialiter tollendo non au-
tem in consensu Ecclesiarum communi decenter stabiliendo. Secus q
sensu, nondum præceptum Apostoli μὴ ἐτεροδιδασκαλεῖν, neq; illud
Augustini quod Pontif. postea in sua decreta retulerunt Can. ego so-
lus. dist. 9. Ego solis iis Scripturarum libris qui jam canonici
appellantur, didici hunc timorem honorēque deferre,
ut nullum eorum auctorum scribendo aliquid errasse fir-
missimè credam. Alios autem ita lego, ut quantalibet san-
ctitate*

clitate doctrina præpolleant, non ideo verum putem, quia ipsi ita seuserint: sed quia mihi vel per illos auctores canonicos, vel probabili ratione, quod à vero non abhorreat persuadere potuerunt.

Non sine causa in cōfirmanda Maiori nostra prolixi sumus, præterquam enim quod lectorem infra huc remissuri sumus, necessum est, eum qui se forte opponet, hanc hypothesisin generalem Solam Scripturam articulorum fidei regulam & mensuram esse, sine qua vel contrà qui aget, idem nitetur ac qui vel sine fundamento vel extra fundamentum edificabit.

Quòd probationem indirectam propositio nostra admittit, ideo fit, quòd ea quæ colliguntur ex Scripturis sacris proinde habenda sunt, ac si expressè in illis haberentur. Greg. Nazianz. 5. lib. Theolog. modò in colligendo non sit obratiocinatio, quæ plerumque parùm attentos & inexercitados fallere solet. F. Ruizius abbas Reg. 71. Legitimam ergò oportet esse collectionem: itémq; certam si dogma fidei stabiliendum sit. Probabilis enim collectio non articulum fidei, sed probabilem tantùm opinionem ponit.

Assumptio minor verissima est. Legè enim novum Bibliorum codicem à capite ad calcem, & si poies vel literulam profer de profectiōe ac mansione aliqua Petri ad & apud Romanos. Sic ergo primoris firmitudine concludimus.

Aut in Sacris Scripturis vituperanda incuria aut de Papali querendum injuria Non illud. Ergo istud.

Disjunctum firmissimum est. Petrus, & quidem à primis. Nā, si Petrus Roma tot annos caput Ecclesie, Christi, vicarius fuit: cur S. Scriptores & inter hos Lucas, qui acta consignavit Apostolica, ne verbulo istius rei meminit. Nonne incuria esset principem locum & quidem Pontificalem sedem, ubi & diutius quàm alibi mansisset, & majorem quàm alibi dignitatem obtinisset Petrus, ita silentio premere ut negri quidem itineris Petri ad Romanos accurata itinerum Petrinorum narrationi inferatur? Cōgita quales & judica.

Quia verò in ipsum Spiritum S. injuriosi sunt qui vel minimā incuria notam S. Scriptoribus (qui tanquam publici notarii ex ore Spiritus S. q. ad calamum dicantis omnia sacra Bibliorum acta fideliter resulerunt, Joh. 16. v. 13. Certè syllogistica nostra conclusio jure optimo omnem levissimam suspicionem incuria ab Apostolis studiose tollit: & Ecclesia Christiana injuria à Papalibus fieri, non sine praestita querimonia concludit. Quae illa, aie, injuria? An hac tibi levis videtur, Novum fidei articulum de perfectione & mansione Petri in urbe Roma extra Silist. eudere & eum Ecclesia obtrudere?

Porro minor nostra propositio ex sequenti itinerum Petrinorum serie egregiè confirmatur, Sed placeat novum ex ea argumentum conficere.

Argumen-
tum 2.

Quicquid sacra & quidem accurata topologia prorsus silentio praeterit, istud non est indubitata fidei.

Petrum post Christi in caelum ascensionem iter fecisse Romam ibiq. docuisse, topologia sacra eaq. accurata, h. e. series plena itinerum Petrinorum ad varia loca prorsus silentio praeterit.

Ergo Petrum post Christi in caelum ascensionem iter fecisse Romam ibiq. docuisse, non est indubitata fidei.

Topologia sacra est series locorum, quorum Scriptura meminit. Talis series locorum ad quae Petrus est profectus & in quibus docuit, ex Scripturis accuratè satis colligi potest. Tu lector tibi hanc habe,

1. Petrus & Johannes à ceteris Apostolatus consecratus Samariam ablegati sunt, Act. 8. v. 14.
2. Samariam hi ipsi reverterunt Hierosolymas, atq. inter vias novae provinciae Samaritanarum civitatum Dominicum Evangelium annūciarunt. Eod. cap. v. 25.
3. Post hac Petrus omnes Judaea & Galilea & Samaria Ecclesias peragrans, descendit etiam ad Christianos qui Lydnam incolebant, ibidemq. virum quendam paralyticum Aeneam nomine restrinxit sanitatq. reddidit Act. 9. v. 31. & 32.
4. Lydda Petrus pedem moriens Ioppam concessit, in ibiq. à morte excitavit pientissimam illam discipulam Tabitham, eod. cap. v. 40.

& confexit

Et cecidit cælum apertum & descendens ad se uterque quoddam
q. magnum linteum quaternis extremitatibus ligatum, ad terram
demitti, Act. 10. v. 11.

5. Joppa Petrus viam effecit versus Casaream: quo ubi ventus
est, concionem habuit perquam eximiam coram illo centurionum
religiosissimo & centurionum spectamine Cornelio, Act. 10. v. 24. &
34. & seqq.

6. Post deinde Petrus Casareâ Hierosolymam se recepit & semet
Apostolis excusavit de suo ad hominem Ethnicum Cornelium nem-
pe ingressu, Act. 11. v. 4. & seqq. Hic cum aliquanto tempore subsi-
tisset, ab Herode comprehensus & in carcerem compactus est, Act.
12. v. 4. Caterum Petrus ope Angeli cælitus missi è squalore & pedo-
re de nocte liberatus, Hierosolymis alioversum abiit. Quorsam ve-
rò commigraverit non ita liquide manifestarium est. Vero non erit
absonum, si statuamus illum aliquandiu vixisse in locis solitariis,
urbeculis & viculis. Roma certe non fuit, quia latere voluit: at ubi
facilius Herodi insensissimo suo hosti innotuisset, atq; eo in loco ubi
Casari domicilium fuit? Ubi Herodes Petrum opatius invenisset
quàm Roma, quod novimus è Judæa Paulum una cum aliis vinculis
esse missum? Saltem neq; directe neq; indirecte ex Sacris probari po-
test, quod inter ea temporis Roma Petrus latitaret.

7. Post mortem Herodis Casarea ab Angelo percussus, rediit Petrus
Hierosolymam & interfuit concilio Apostolico, Act. 15. v. 7.

8. Hierosolymis Antiochiam venit: ubi ob hypocrisin ab Apostolo
Paulo propalam objurgatus est, Gal. 2. v. 11.

9. Postmodum Petrus longum confecit iter, abiens Antiochia Ba-
bylona Ægypti, ubi primam suam conscripsit epistolam, 1. Pet. 5. v. 13.

Quis est qui non videt accuratam esse topologiam sacram de iti-
neribus & locis in quibus fuit & docuit S. Petrus? At qua illa foret
incogitantia Scriptorum sacrorum, sedem Petri episcopalem, cathed-
ram ejus pontificalem apud Romanos tam alio premere silentio, si-
quidem ipse Roma fuit & docuit? Primo argumento ostendimus p-
nunciatum

pronunciatum Papisticum non esse articulum fidei: At nunc porro satis
ostensum putamus, non indubitata esse fidei: quod est aliquid ampli-
us. Non enim omnia quae sunt indubitata fidei sunt articulus fidei.
Contenta quippe sacrarum litt. sunt omnia fidei indubitata, sed non
omnia articuli fidei.

Quod si pronunciatum Papisticum non est fidei indubitata: utiq;
dubia. At prius: quia quod accurata topologia sive praeiterit si e ne-
gligit, indubitatum dici non potest.

Adde quod loca recensentur in ea & amplitudine maiestatis, &
capacitate spatii, & multitudine populi longissime Romam inferiora,
in quibus Petrus fuisse & docuisse narratur: Roma si fuisset tanto in
loco & gradu & iam longo tempore, id accurata topologia nesciret,
& si sciret omitteret? Cogita & iudica.

Argumen-
tum 3.

Quicquid cum chronologia sacra nequaquam congruit, illud huius
manum est inventum & falsum articulorum fidei additamentum.

S. Petrum post Christi in caelum ascensionem fuisse & docuisse
Roma cum chronologia sacra non congruit. E.

Chronologia sacra est series temporum, sicut Topologia locorum.
Atq; duo illa S. historia sunt q. duo oculi, quorum alterutrum quicquid
ludit id minimè in Theologia consistit. Nequaquam ergo consistit il-
lud quod cum Chronologia sacra non congruit. Sic firmata est propositio.

Assumptionis veritatem ut facilius animadvertas, sequentem
chronologicam delineationem diligenter inspicere & ad subsequenti-
sedulo attendere.

Anni.

CHRISTUS patitur, moritur, resurgit & in caelum ascendit à
nativitate

33. Perkinsus in specim. Digesti, David Chytraeus in indice Justini
C. Taciti, & H. Buntingus in Itinerario ex Barib. Sculteto. VEL

34. C. Helvicus in theatro historico. Funcius in Chron.

35. 1. Saulus in via ad Damascum conversus & idem Samariam
profectus est, Gal. 1. Funcius. Hanc conversionem in pre-
cedentem annum rejicit Perkinsus.

36. 2.
 37. 3.
 38. 4. Paulus redit ex Arabia Damascum: inde Hierosolymā
 venit, & cum Petro manet dies 15 Gal. 1. Act. 9.
 39. 5. Petrus sanat Aneam paralyticum, & Joppā Tabitham
 mortuam excitat, Act. 9.
 40. 6. Visio & conversio Cornelii, quem Petrus cum familia ba-
 ptizat, Act. 10.
 41. 7. Petrus reversus Hierusalē, excusat se de Cornelio. Act. 11.
 42. 8. Petrus in carcerē cōiectus ab Angelo liberatus est. Act. 12.
 43. 9. Petrus venit Romam juxta quosdam.
 44. 10. 1. Petrus Romam venit juxta communem.
 45. 11. 2.
 46. 12. 3.
 47. 13. 4. Petrus Romam venit, juxta alios.
 48. 14. 5.
 49. 15. 6.
 50. 16. 7. Concilium Apostolorum Hierosolymis, Act. 15. Gal. 2.
 ubi vide Hieronymum.
 51. 17. 8. Paulus Petro in faciem restitit, Gal. 2. Lysiris Timo-
 theum circumcidit, Act. 16.
 52. 18. 9. Paulus primum Corinthum venit ibiq; mansit annū
 & septem menses, Act. 28.
 53. 19. 10.
 54. 20. 11. Ephesi Paulus docet biennium, Act. 19.
 55. 21. 12. Petrus venit Romam, juxta alios.
 56. 22. 13. Paulus ab Epheso in Macedoniam profectus, Act. 20.
 Hierosolymam tendit, Act. 21. Captivus ad Felicem
 mittitur, Act. 23.
 57. 23. 14. Paulus biennium captivus detinetur Caesaria, Act. 24.
 v. 27.
 58. 24. 15. Navigatio Pauli ad Casarem, quem appellaverat, Act.
 25 & 27. B

59.	25.	16. Paulus Roma biennium docet: Epistolamq. ad Galatas, Ephesios, Philippenses, Colossenses, Philemonem scripsit.
60.	26.	17. Paulus ab omnibus Roma desertus, 2. ad Timotheum 4.
61.	27.	18. Epistola ad Titum scripta.
62.	28.	19.
63.	29.	20. Epistola ad Rom. scripta.
64.	30.	21.
65.	31.	22.
66.	32.	23. Paulus iterum sistitur Caesari Neroni, 2. Timotheum 4.
67.	33.	24. Petrus Roma martyrio quibusdam putatur coronatus.
68.	34.	25. Aliis videtur hoc anno.
69.	35.	26.
70.	36.	27. Paulus, ut alii placet, Roma decollatus, & Petrus ibidem suspensus.

Etsi nunc cordatus Lector vanitatem pronunciati Papistici ex hac chronologica computatione facile deprehendet, ne tamen quicquam desideretur, sic porro assumptionem tertii syllogismi principalis confirmamus.

Si neq. anni profectionis, neq. mansionis, neq. etiam finis vite Petrinae apud Romanos, cum calculo recto consistunt, sequitur pronuntiatum Papisticum, Petrum post Christi in caelum ascensionem fuisse & docuisse Romam, cum Chronologia sacra non congruere.

At verum est primum. E. & secundum.

Assumptio trimembris est, ordine stabilienda.

Profectio
Petræ ad
Romanos.

Annus profectionis Petrinae non consistit cum recto calculo. Probatur

1. Ex opinionum diversitate, qua tanta est, ut quam sequaris & tueris nescias. Alii enim profectionem Petri ad Romanos collocant in annum Christi 43. alii in 44. alii in 47. alii in 55. Quorum opinionum ut nulla vera sit, fieri potest, ut omnes vera sint, fieri non potest. Vide VVitakerum contra Duraum lib. 7. de Historia. Variant quidem Chrono.

Item Chronologi in serie & recensione annorum saepe leviter, saepe
graviter: ad eudendum verò articulum fidei nonne exacti require-
rentur synchronismi & harmonia temporum?

2. Ex Synodo Apostolica, qua habitata est circiter annum Christi
30. Unde sic concludimus:

Qui anno Christi quinquagesimo adhuc Hierosolymis una cum
aliis Apostolis & presbyteris morabatur & concilio Apostolico in-
tererat, ipse annis vel 43. vel 44. vel 47. nondum Romam profectus
fuisset.

At Petrus anno quinquagesimo Christi nati, morabatur adhuc
una cum aliis Apostolis & presbyteris Hierosolymis. Ergo, &c.

Major patet: Quum enim in Judea Petrus fuit, Roma non fuit.
Si quis dicat Petrum Romam tunc ad tempus discessisse, ille non attendit,
1. Id non posse demonstrari.

2. Neg, quod tum Petrus reliquerit vicarium doceri.

3. Neg, id convenire cum actibus & gestibus in concilio isto quod Act.
15. describitur. Paulus enim & Barnabas excepti dicuntur ab Eccle-
sia & Apostolis & presbyteris, qui erant Hierosolymis, sed de excepti-
one Petri Pontificis, qui Romam Hierosolymam reversus sit, ne verbu-
lum. Quin etiam Petrus refertur inter eos, qui exceperunt Paulum
& Barnabam. Dimissi etiam rursus dicuntur Paulus & Barnabas
cum delectis ex Ecclesia Hierosolymitana viris, ad Ecclesias Antio-
chia, Syria & Cilicia, sed nihil de dimissione Petri Pontificis ad Ec-
clesiam suam, qua fuisset Roma.

3. Ex Petri reprehensione. Post concilium Apostolicum Paulus Petro
in os restitit, quoniam reprehendendus erat. Ratio & occasio repre-
hensionis fuit, quod Paulus vidit Petrum non recte incedere ad veri-
tatem Evangelii & suo exemplo alios quoque abducere in parè lapsum.
Est autem recte incedere, & recte docere & moribus vitæ Evangelii
exprimere. Non ergo recto pede incedit, qui prava docet, nec re-
cto pede incedit qui vera quidem docet, sed vitæ & moribus seu exē-

plō à veritate Evangelii alios advocat. Metaphora illa recti pedis Petri claudicationem notat. Hæc Antiochena inter Paulum & Petrum controversia & huius reprehensio argumento est tum Petrum adhuc Romam non abuisse & Apostolatu inter Judæos functum esse. Si Petrum dicis tum in Judæam visitandi causa Romam rediisse, nihil dicis quod vel speciem veritatis habeat. Quin etiam perpende, si Petrus tum fuit summus Pontifex, quàm nulla eius fuerit præeminentia, quippe cui Paulus palam obstitit & cui in faciem scandalum quo infirmos recte sentientes, prætextu infirmitatis errantium, offenderat, exprobravit. Num & hodie licet, non dicam antistiti sed Cardinali Papam coram in os obsurgare?

Dein si Petrus cum Antiochia est reprehensus, fuit summus Pontifex, quàm lutericum est, summum Pontificem à lapsibus gravibus, cum in suo versatur pontificali officio, esse planè immunem?

Porro, quàm insolens est, Papam habere potestatem dispensandi in dubiis causis casibusq. Theologicis? Petrus non potuit sibi sumere hanc potestatem, ut Christianam libertatem, quam exemplo in gratiam Gentilium imbecillium & recte sentientium confirmarat, in favorem Judæorum imbecillium etiam, sed errantium, negligere. Unde igitur tanta hodierni Romani Pontificis libertas dicam a licentia?

Hinc opinor satis manifestum est, ante annum Christi quinquagesimum, Petrum Romæ non fuisse vel docuisse. Qui verò anno 55. Petrum Romam venisse affirmant, non attendunt, quòd sic ultra 10. vel 12. annos sint perdituri, nec numerum pontificali sedis Petri, unquam ulla ratione & via adimpleturi.

Mansio Petri apud Romanos,

Anni mansionis Petri apud Romanos non consistunt cum recto calculo. Probat.

Quæcunq. annorū cōputatio citra evidentē demonstrationē Petri & perfidia & desidia insimulat, illa cum recto calculo non consistit.

Atqui Papistica annorum mansionis Petrine apud Romanos cōputatio, Petrum citra evidentem demonstrationem & perfidia & desidia insimulat.

Ergo

E. cum recto calculo non consistit.

Maiorem nemo sanus negabit.

Minor facile roboratur. Si enim Petrus per annos 24. vel 25. Romanæ gentibus prædicavit, annon perfide contra institutum & pactum egisse putandus est? Scriptura enim Petrum circumcisionis, h. e. Judæorum Apostolum designat, quia Judæis maxime prædicavit Evangelium, & id quidem ex pacto. Cum Paulo enim ejusmodi pactum inuit, ut ipse apud Judæos, ille verò apud gentes munere Apostolico fungeretur, Gal. 2. v. 7. & 8. Cæterum negligentia maculam Petrus non abluit, si papistica cõputatio vera esset. Vinit enim Paulus Romanam annum circiter Christi 61. Judæi accurrunt: seq. planè rudes & imperitos Christianæ Religionis ostendunt: itaq. se Paulo informandos tradunt, Act. 20. v. 22. & 23.

Id verò quomodo fieri potuit, si Petrus tam multis ante annis Romanæ Ecclesiæ rexisset, & suū officium, ut par erat, diligenter & fideliter fecisset?

Anni finis vitæ Petrinæ apud Romanos non consistunt cum recto calculo. Probatur:

Finis vitæ
Petri apud
Romanos.

Quacumq. annorum temporumve collatio sine iusta causa etiam famam Apostolorum laedit, ista cum recto calculo non consistit.

At illa annorum finis vitæ Petrinæ & Paulinæ apud Romanos collatio, famam Apostolorum Petri videl. & Pauli laedit. E.

Major indubie ab omnibus admittitur.

Minor evidenter demonstrari potest.

1. *Si Petrus septennio ante suum & Pauli martyrium (quod utrūque in unum diem Papistæ collocant) Roma fuit, decorū Paulus turpiter neglexit, quòd scribendo tunc, anno nim. Christi 63. epistolam ad Romanos & quosvis sibi notos familiariter salutando, solum Petrū Romanorum Episcopum nullā salute dignari voluit. A. Paulum decorum illud tam turpiter neglexisse est per absurdum. E. Petrus septennio ante suum & Pauli martyrium Roma non fuit.*

2. *Si Petrus quadriennio ante mortem Pauli, i. e. anno Christi 66. Roma fuisset, Paulus illum istic reperisset & aut hic ab illo excepisset.*

B 3

Est, aut ille officium viri Apostolici & fratris non fecisset.

*At Paulus Petrum ibi non reperit, adeoq. ab illo non ibi excep-
tus fuit (neq. enim si inter fratres qui Paulum exceperunt, fuisset,
Lucas id ullâ ratione taciturus fuisset, Act. 28.) neq. Petrus viri A-
postolici & fratris officiū tā iniquè neglexit. E. Petrus quadiennio
ante mortem Pauli & (vi assertionis Papistica) SUAM Romæ non
fuit.*

*3. Si Petrus duobus illis annis quibus Paulus Romæ in libera custo-
dia servabatur & Evangelium predicabat, Act. 20. etiam ibidem
fuit, sequitur aut Petrum inhumanissimum fuisse, aut Paulum Petro
mendaciter contumeliam inuisse.*

*Sed per absurdum utrumq. consequens: Ergo Petrus tum Romæ
non fuit.*

*Connexum hinc patet, quod Paulus ex carcere illo ad Timotheum
scribens conqueritur, neminem sibi adfuisse in prima defensione, sed
ab omnib. se fuisse derelictum, 2. Tim. 4. v. 16. Quod si igitur Petrus
tunc fuit Romæ, quanta quæso inhumanitas, consorti fidei, imò sym-
mystæ, cui antea dextram dederat societatis in Hierusalem, nunc
prorsus derelinquere? Si verò Petrus fuit Romæ, & Paulo assistit, quæ
fronte & fide Paulus Petro illam contumeliam inureret, & bonum
malo compensaret?*

*Apparet opinor, pronunciatum Papisticum non esse verū Christi-
anæ fidei articulū, sed humanū falsumq. inventū & additamentū.*

THEOREMATIS FALSI,

*Petrum post Christi in coelum ascensionem
Romæ fuisse ibique docuisse,*

*Argumen-
tum Papi-
sticum I.*

TRACTATIO ἀναγωγική.

U *Bicumq. Petrus suam scripsit epistolam, ibi fuit. Nam ubi quæ-
situs quid agit, ibi cerè est. Atqui Petrus suam epistolam scripsit Ro-
mæ: Per.*

50.
7
ora, Pet. 5. vers. 13. Salutate eos Ecclesia quae est in Babel, id est
Roma, tum quia in Apocalypsi Roma possim appellari Babel.
tum quia id testantur, Papias apud Eusebium lib. 3. cap. 15. & Hiero-
nymus de viris illustribus.

Resp. ad Minorem, in qua duo continentur, Interpretatio & Probatio.
Babylō Theologi interpretantur de Roma per allegoriam. Resp. 1. Alle-
goria Theologica sunt duplices. Alia OBLATA ab ipso sacro Scripta-
re, Alia QUÆSITA ab aliquo interprete. Illæ semper: Hæ quando-
que locum habent, si modesta & decora sint, nec literalem sensum e-
nervent. Si verò sint absurda & intempestiva, non utilitatis sed no-
vitatis studio allata, non locum nedum laudem merentur. Huius po-
terioris generis est ista Pontificiorum, proindeq. non argumentati-
va. Et Petro nulla causa fuit loquendi per Geocœnos, veluti Johanni, q.
Antichristi mysterium in Apocalypsi narrans, a scitis mysticis voca-
bulis utitur. Propriè verò Petrum loqui arguit 1. Quia hac vox in
tempore neq. in Scriptura neq. in historiographo de urbe Romana
usurpata uspiam legitur. 2. quia Paulus qui aliquot epistolas Romam
misit, nunquam illo titulo urbem illam insignivit, quod semel sine
dubio fecisset, si Babylon Roma dici consuevisset. 3. Quia Petrus eos,
ad quos scripsit, scire voluit, ubi esset, ac proinde proprio potius quàm
mystico nomine usus est. Voluit autem hoc, quoniam salutem nomi-
ne Ecclesie sue alii adscribit. Sed qua fuit illa Babylon? Scias unam
fuisse Babylonem in Chaldaea, in Scripturis famosissimam: ad illam
Petrus venisse, non videtur à veritate alienum. Nam cum ex actis
manifestum sit, eum annis aliquot in Syria egisse fieri potuit, ut & il-
lam Babylonem adierit. Præterea altera fuit Babylon in Ægypto, in
qua multi Judæi fuerunt congregati: Petrus ergo cum ad predicatio-
nem Evangelii inter Judæos vocatus esset, & eò venire potuit: Ac
videtur valde verisimile. Nam cum Marcus Petri discipu-
lus, qui Evangelium scripsit, apud Alexandriam Ægypti fue-
rit consi-

rit constitutus: non videtur alienum, Petrum in Ægypto annos aliquot egisse. Sed utcumq; sit, certum est, Petrum non fuisse fundatorem Romanæ Ecclesiæ, ut Papa opinatur.

Resp. 2. In Apocalypsi Babylon significat non veterem, sed posteriorem Romam quando futura erat sedes Antichristi, quod probant omnes circumstantiæ cap. 17. & 18. At in epistola Petri tale nihil est. Miramur igitur huius explicationis non pudere Pontificios, quia se ipsos produnt, & Romam illam veram Babylonem esse attestantur, q̄ v. no fornicationis omnes gentes potione verit, Apoc 14. v. 8. & 16. v. 19 atq; sedes sit Antichristi & mater omnium vitiorum.

Resp. 3. Authoritas Papiæ, si credimus Eusebio, lib. 2. c. 39. nulla est. Ipse qd̄ Papias (inquit) declarat, se nequaquam fuisse sanctorum Apostolorum auditorem, aut eosdem oculis suis aspexisse Et idem lib. 3. cap. 36. fabulas ejus traducit. Eusebius nos non obligat. Quod enim iuris sibi sumunt Pontificii in Eusebium, cur idem nobis non concedant in causa equiori? Eusebius negat Petrum sibi primatus gloriâ sumpsisse. Hac fuit revera vete. is Ecclesiæ viva & nativa facies, cuius vel extrema lineamenta utinam Ecclesiæ vestra non penitus delevisset. Hoc dixit Eusebius: quid audit? aut Eusebius hereticis addictus erat, Bellarm. aut in historia Eusebii refellenda Gelasius (ut mihi videtur) singulari prudentia usus est. Melch. Canus. De Hieronymo, cui hic cedere non possumus, dicemus infra.

Argumentum 2.

Si multi fuerunt Romæ Christiani ante adventum Pauli, sequitur Petrum fuisse Romæ. At verum est prius, Act. 28. v. 15. Quum audissent fratres de rebus nostris prodierunt nobis in occursum. &c. Ergo & posterius.

Connexum probant: Christiani illi fuerunt conversi vel à Petro, vel ab alio. At non ab alio, quia nullus nominari potest. Ergo à Petro.

Resp. Negatur consequ. Etiam si nullus possit nominari ante adventum Pauli author Ecclesiæ Romanæ, non tamen sequitur illicò Petrum fuisse. Quasi nulla Ecclesiæ fundata esset vel fundari posset sine Petro. Imò nos eadem audacia alium fuisse diceremus, quia nullus in

Scriptura

Scriptura specificatur. Potuerunt esse aliqui ex discipulis Apostolorū,
qui hinc inde sunt missi ad Ecclesias docendas & plantandas. Sic
Philippus docuit Samaria Ecclesiāq; fundavit antequam Petrus
eō venisset. Act. 8. v. 9 Idem de Roma sentiendum. Ponamus Petrū
ibi docuisse, inde non sequitur, quod primus ipse Romanorum Doctor
fuerit, sed ne fuisse quidem illic doctorem probatum est.

A quo Ecclesia aliqua fundata est, is ibi fuerit necessum est.

Argumen-
tum 3o

A Petro Ecclesia Romana fundata est, testib. Irenao, Epiphanio,
Chrysostomo, Orosio.

Ergo Petrus Roma fuit.

Resp. 1. ad Maior. quae universaliter non est vera. Petrus enim i-
pse ad nonnullas Ecclesias scripsit, scriptisq; suis eas etiam fundare
potuit. Potest fidelis verbi divini praeo, Ecclesiam scriptis & moni-
tis fundare seu fundamenta saltem Religionis iacere, etsi non sit pra-
esens corpore.

Resp. 2. ad Minorem. Patrum auctoritates nihil probant contra
Scripturam. At Petrum Roma fuisse expugnat Scriptura, ut supra o-
stensum. Sed inquis. Unde ergo communis illa in Patrum scriptis
sententia de Petro? Resp. vel quia PP. vulgarem opinionem secuti ta-
lia scriptis prodiderunt & temerè propagarunt, de quibus non satis
accurate cogitarunt, non observantes astutiam Satanae, & gliscens
jam tum iniquitatis mysterium, vel quia historia & monumenta e-
orum à Monachis & libraribus in quorum potestate libri manserunt,
auctoritate Episcoporum interpolata tabulisq; expressa fuerant. Sūt
qui Hieronymum Eusebii chronico illam cantunculam assuisse ar-
bitrantur, quia in Græco non legitur.

Ubi quis moritur ibi fuit. Petrus Roma fuit mortuus.

Argumen-
tum 4o.

Ergo Petrus Roma fuit.

Assumpti probant. Ubi alicujus est sepulchrum, ibi est mortu-
us. Petri sepulchrum est Roma. Ergo Petrus fuit Roma.

Resp. 1. ad Propos. quae contingens est. Jacob Patriarcha mortuus est

C

rit constitutus: non videtur alienum, Petrum in Aegypto annos aliquot egisse. Sed utcumq; sit, certum est, Petrum non fuisse fundatorem Romanae Ecclesiae, ut Papa opinatur.

Resp. 2. In Apocalypsi Babylon significat non veterem, sed posteriorem Romam quando futura erat sedes Antichristi, quod probant omnes circumstantiae cap. 17. & 18. At in epistola Petri tale nihil est. Miramur igitur huius explicationis non pudere Pontificios, quia se ipsos produnt, & Romam illam veram Babylonem esse attestantur, q̄ v. no fornicationis omnes gentes potione verit, Apoc 14. v. 8. & 16. v. 19 atq; sedes sit Antichristi & mater omnium vitiorum.

Resp. 3. Autoritas Papiæ, si credimus Eusebio, lib. 3 c. 39. nulla est. Ipse qdē Papias (inquit) declarat, se nequaquam fuisse sanctorum Apostolorum auditorem, aut eosdem oculis suis aspexisse Et idem lib. 3. cap. 36. fabulas ejus traducit. Eusebius nos non obligat. Quod enim curis sibi sumunt Pontificii in Eusebium, cur idem nobis non concedant in causa equiori? Eusebius negat Petrum sibi primatus gloriam sumpsisse. Hac fuit revera veteris Ecclesiae viva & nativa facies, cuius vel extrema lineamenta utinam Ecclesia vestra non penitus delevisset. Hoc dixit Eusebius: quid audi? aut Eusebius haereticis additus erat, Bellarm. aut in historia Eusebii refellenda Gelasius (ut mihi videtur) singulari prudentia usus est. Melch. Canus. De Hieronymo, cui hic cedere non possumus, dicemus infra.

Argumentum 2.

Si multi fuerunt Romae Christiani ante adventum Pauli, sequitur Petrum fuisse Romae. At verum est prius, Act. 28. v. 15. Quum audissent fratres de rebus nostris prodierunt nobis in occursum. &c. Ergo & posterius.

Connexum probant. Christiani illi fuerunt conversi vel à Petro, vel ab alio. At non ab alio, quia nullus nominari potest. Ergo à Petro.

Resp. Negatur conseq. Etiam si nullus possit nominari ante adventum Pauli auctor Ecclesiae Romanae, non tamen sequitur illico Petrum fuisse. Quasi nulla Ecclesia fundata esset vel fundari posset sine Petro. Imò nos eadem audacia alium fuisse diceremus, quia nullus in Scriptura

Scriptura specificatur. Potuerunt esse aliqui ex discipulis Apostolorum, qui hinc inde sunt missi ad Ecclesias docendas & plantandas. Sic Philippus docuit Samaria Ecclesiamq. fundavit antequam Petrus eo venisset. Act. 8. v. 9 Idem de Roma sentiendum. Ponamus Petrum ibi docuisse, inde non sequitur, quod primus ipse Romanorum Doctor fuerit, sed ne fuisse quidem illic doctorem probatum est.

A quo Ecclesia aliqua fundata est, is ibi fuerit necessum est.

Argumentum 3o

A Petro Ecclesia Romana fundata est, testib. Irenaeo, Epiphanio, Chrysostomo, Orosio.

Ergo Petrus Roma fuit.

Resp. 1. ad Major. quae universaliter non est vera. Petrus enim ipse ad nonnullas Ecclesias scripsit, scriptisq. suis eas etiam fundare petuit. Potest fidelis verbi divini praeconis, Ecclesiam scriptis & monitiis fundare seu fundamenta saltem Religionis iacere, etsi non sit praesens corpore.

Resp. 2. ad Minorem. Patrum auctoritates nihil probant contra Scripturam. At Petrum Roma fuisse expugnat Scriptura, ut supra ostensum. Sed inquis: Unde ergo communis illa in Patrum scriptis sententia de Petro? Resp. vel quia PP. vulgarem opinionem secuti talia scriptis prodiderunt & temere propagarunt, de quibus non satis accurate cogitarunt, non observantes astutiam Satanae, & gliscens iam tum iniquitatis mysterium, vel quia historia & monumenta eorum à Monachis & libraribus in quorum potestate libri manserunt, auctoritate Episcoporum interpolata tabulisq. expressa fuerant. Sunt qui Hieronymum Eusebii chronico illam cantuunculam assuisse arbitrantur, quia in Græco non legitur.

Ubi quis moritur ibi fuit. Petrus Roma fuit mortuus.

Argumentum 4o

Ergo Petrus Roma fuit.

Assumpti probant. Ubi alicujus est sepulchrum, ibi est mortuus. Petri sepulchrum est Roma. Ergo Petrus fuit Roma.

Resp. 1. ad Propos. quae contingens est. Jacob Patriarcha mortuus est

C

Resp. 2. ad Minorem. Distinguiamus inter sepulchrum Petri & fictum. Verum Petri sepulchrum non est Roma. sed fictum. Nam non constat ex Scripturis quoniam Petrus fuerit sepultus, idque sine dubio singulari DEI providentia, ut ita Spiritus Sanctus omnem idololatriam occasionem praeinderet, sicut de Moise factum historia sacra refert. Si enim Papistae cum Scripturis tunc & palam affirmare possent, Petrum Roma sepultum esse, multo major adhuc futura esset hominum idololatria & superstitio. Imò nullius Apostoli mors recensetur in Scriptura praeter Jacobi, Act. 12. v. 2. Quid ergo eorum describeretur Sepultura?

Argumen-
tum 5:

Quicquid Marco Roma ad calamum dictavit Evangelicam historiam, is certe Roma fuit. At Petrus dictavit Marco suam quam conscripsit Evangelicam historiam, teste Alexand. Hieron. Tertull. Ergo Petrus Roma fuit.

Resp. ad Minorem negativè. Petrum dictasse Evangelium Marco neg. à Marco, neg. à Petro, neg. ab alio quoquam affirmatur. Ergo eadem facilitate id rejicimus qua adducitur. Autoritas PP. nihil probat contra Scripturam, ut saepius dictum. Nam in re qua non nisi autorum fide nititur, si inter se authores dissentiant, res est incerta, obscura & dubia: in re autem per se certa & in Scripturis definita, non curandum, etiamsi discordent authores. At in hac re incerta dissentiant Authores: Augustinus vocat hunc Marcum pedisseque & breviatorem Matthaei. Papias cum Hieronymo ajunt, Marcum scripsisse Evangelium ex relatione Petri, & esse mortuum ante Petrum Anno Christi 64. At Irenaeus ait, Marcum post Petri & Pauli excessum tradidisse Evangelium in scriptis. Petrum verò & Paulum ultimo anno Neronis esse mortuos. Hac sibi contrariantur, nec simul subsistere possunt.

PIETATE

PIETATE ET ERUDITIONE ORNATIS

fimo Juveni viro Dn HENRICO PITHAN,

Respondenti.

UID mōstri? *Petri* cathedram trinām-
que tiaram, (perbas,
Claves, reliquias gemmis auróque fu-
Roma mihi cupido quondā ostentavit: at ecce
Pithanius valido doctrinæ pondere contrā
Demonstrat, *Petrum Roman* haud vidisse:

Quid ergò?

Aut magis hoc certis doceat rationibus illa:
Aut vanos cesset posthac cantare triumphos.

Amoris & benevolentia causâ scribebam

JOAN. GIGAS Med. D. & Professor.

Aliud Eidem.

ROMA viges? vigui Cecidisti? robore vestri
SAMSONIS, vereor gloria nostra cadet.

Ergò.

Vos qui papalem cathedram reverenter habetis

Hanc ornasse prius ritè docete *Petrum*.

Vos præstare viros, si quid præstare potestis:

Vel nunc Papatus gloria cuncta cadet.

Vos qui de JESU nomen titulúmque crepatis,

Surgite, Romanum quippe sedile cadit.

In causa hac sancta *sacra* nunc evolvite scripta,

Traditio siquidem vana juvare nequit.

C 2

Nil juvat authores varios dubiosque citare,
Si Scriptura negat, quod tamen *author* ait.

PHILIPPUS SOLBACH, Sigenens. Nassov.

Aliud Eidem.

Quàm benè conveniunt, & in una sede morantur
Sedula mens, virtus, ingenij, vigor?
Sedulus in studiis, piger haud es amande Pithani,
Estque tibi *galli* cura magistra vigil.
Galli nomen habes ergò *erue* fortiter, atque
Semper doctorum scripta probata lege.
Theologia vigili *rimare secreta* labore,
Sicque viri docti nomen amice geres.
Eximia *virtute* vales, *pietateq;* polles,
Nec minus *ingenii dexteritate* viges.

Allusio ad
triplicem
significati
onem no-
minis.

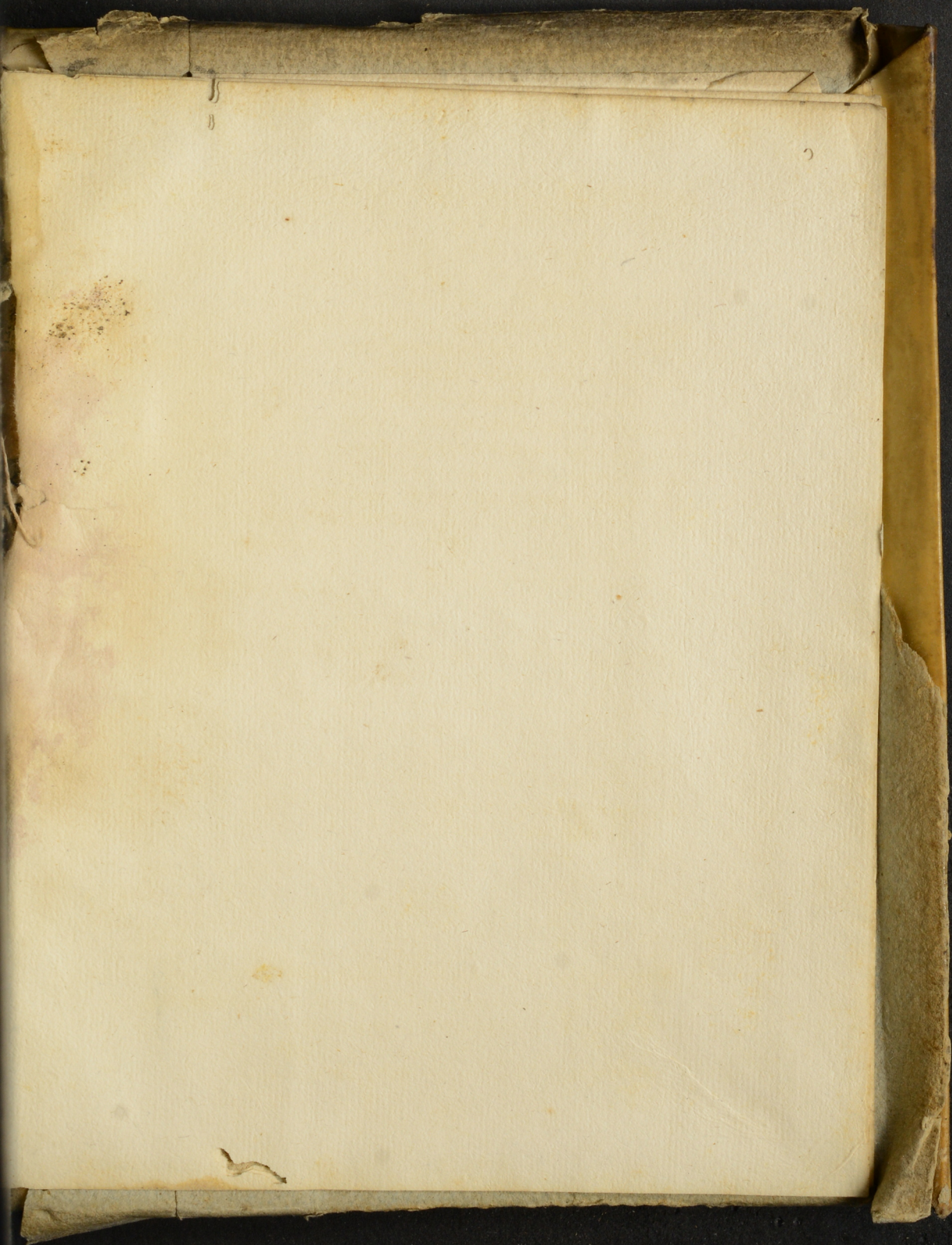
Hinc tibi pro merito nomen natura *Pithani*
Concessit. Rebus convenit hocce tuis.
Tu siquidem verè *πιδανός* te ostendis amice,
Moriger es patriæ, *moriger* esque DEO.
Et dum jussa horum sequeris veneranda, *πιδανός*
Insuper es, *suadens* quæ sacra scripta docent.
Ædificata *domus* sic improba *Jesuitarum*
Corruit: ædificas Ecclesiam Domini.
Et dum te *πιδανός* præbes, HENRICE, *πιδανός*
Omnibus esse bonis (crede mihi) poteris.
Sic *acceptus* eris patri, patriæque, tuisque,
Patricœlesti sic quoque *gratus* eris.

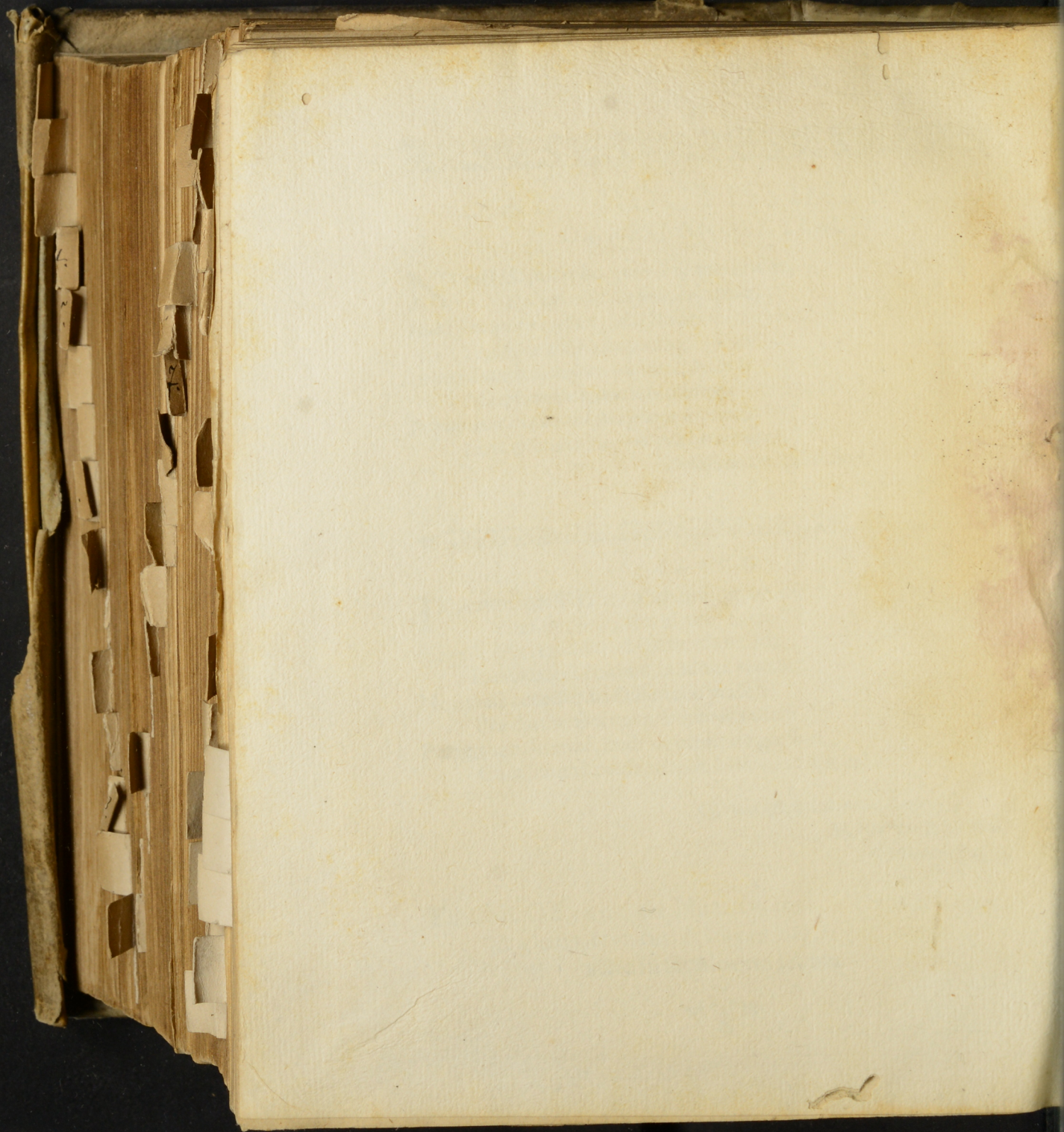
L. M.

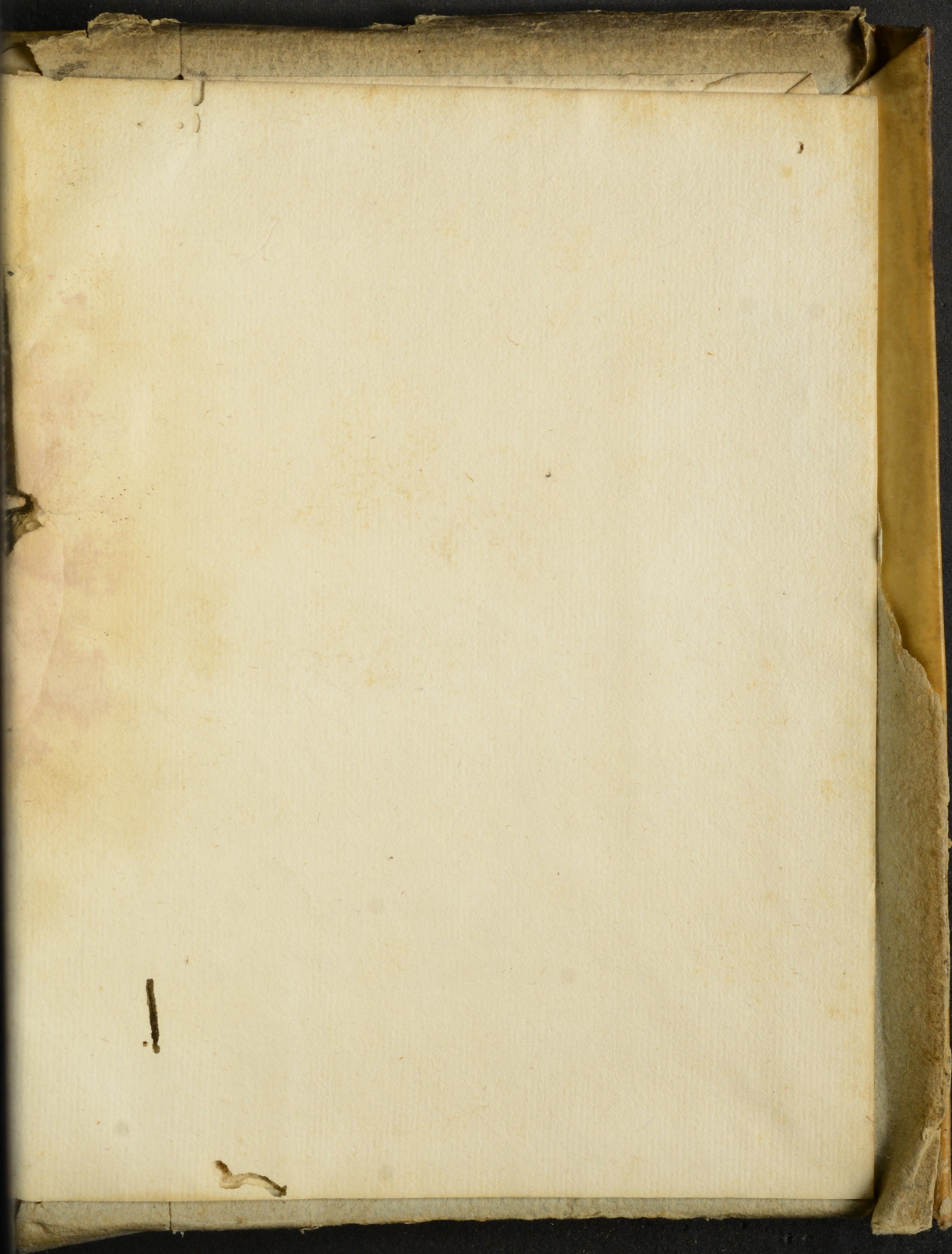
appo'uit

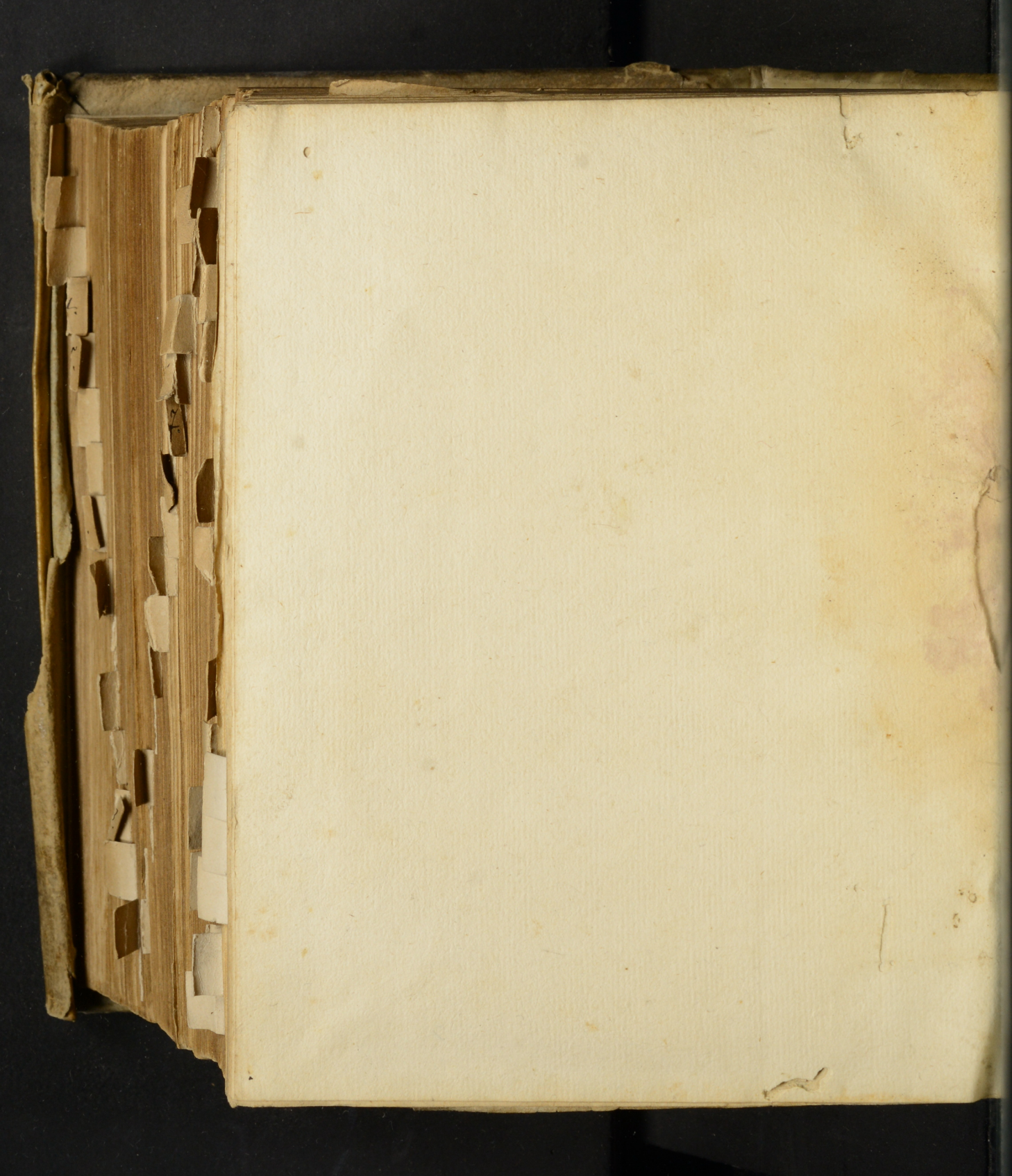
JOHANNES IRLEN Sigenens. Nassov.

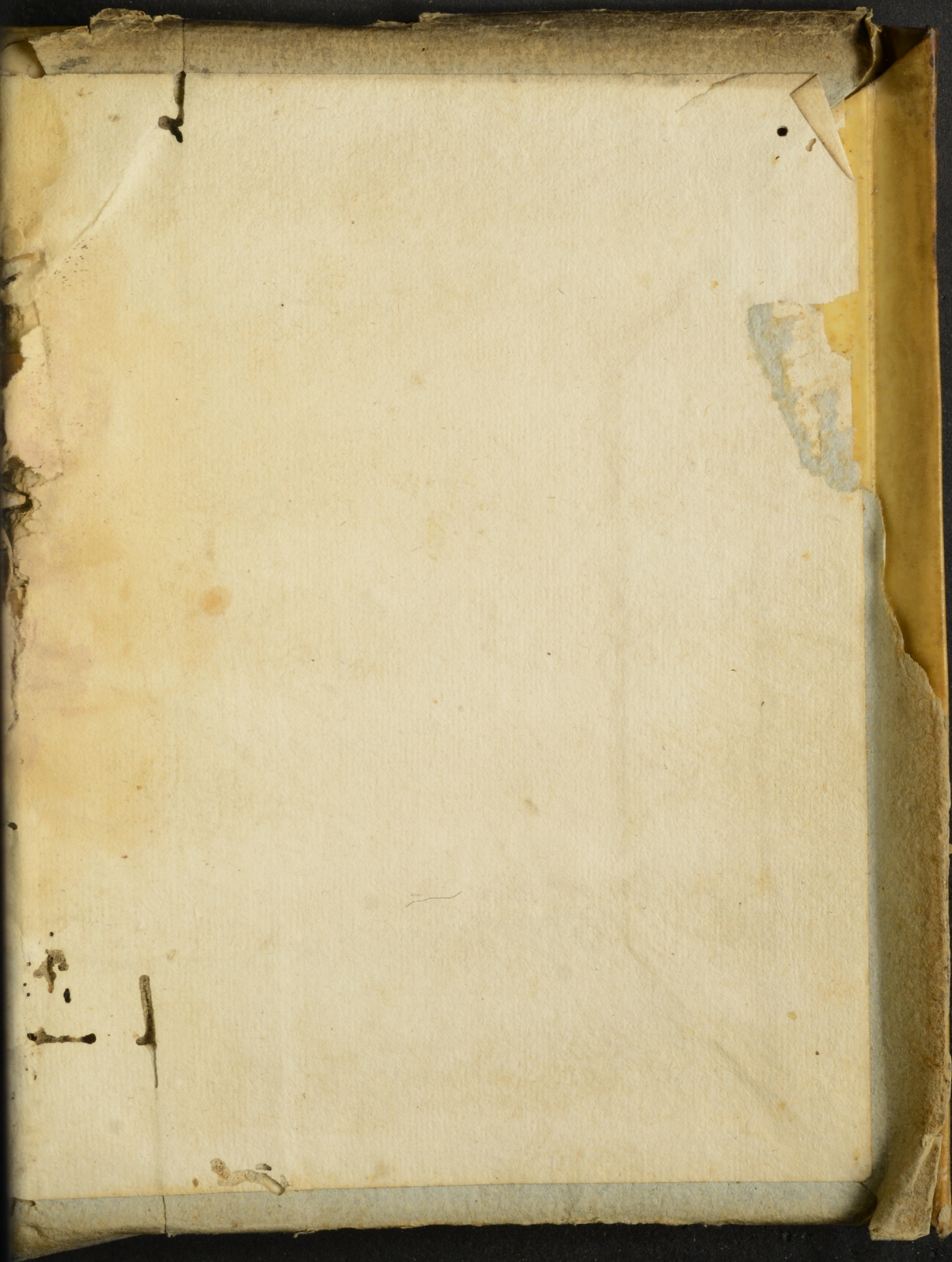
FINIS.

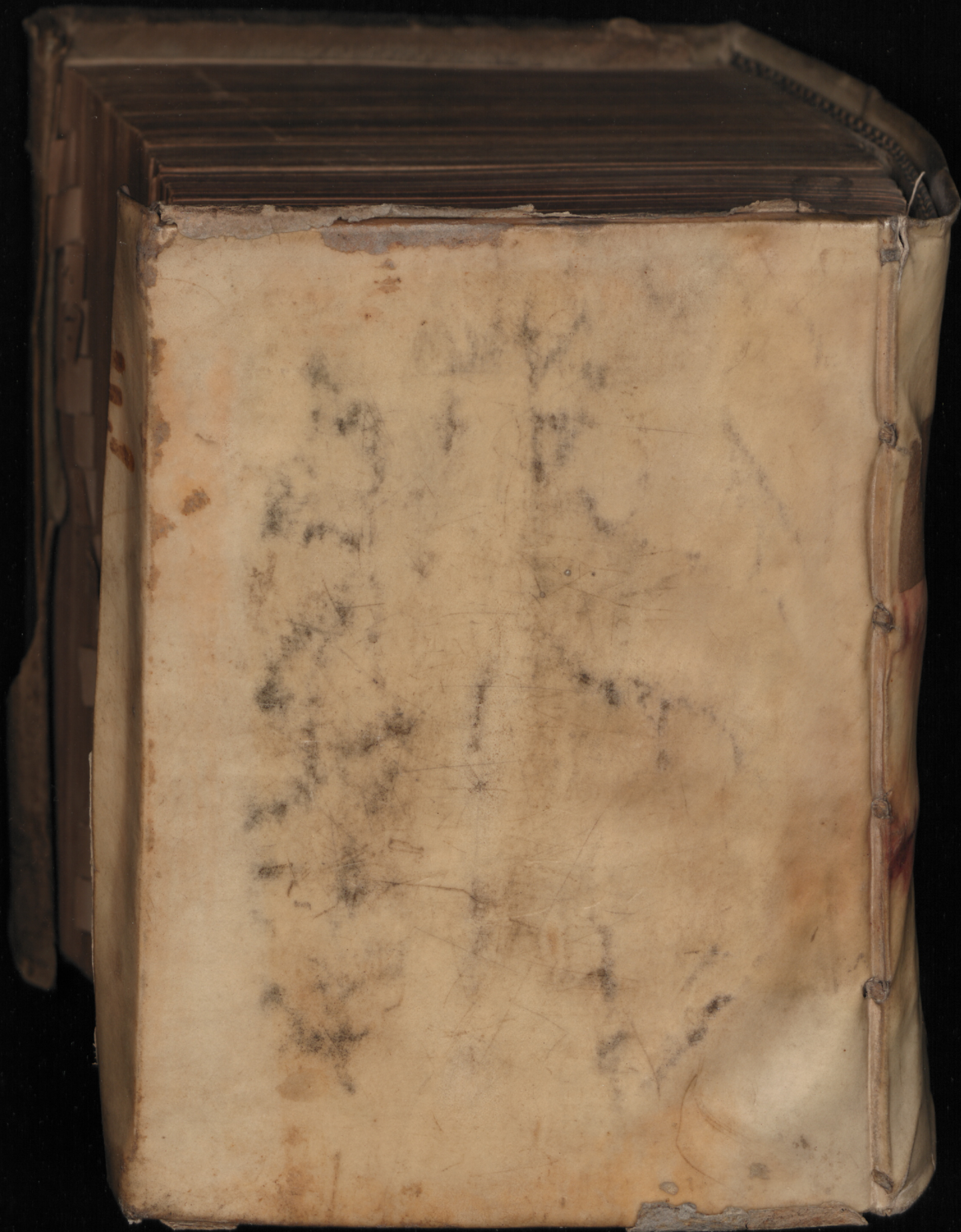

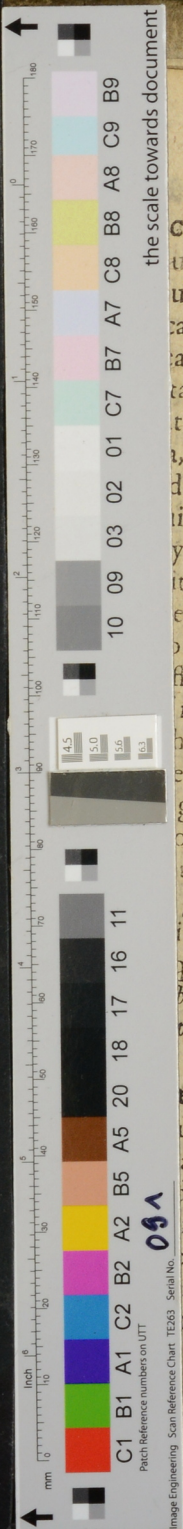

IV.

ca genus non est ars nec prudentia.

ut prolixi sumus, nulla flagitat nece stras: unico igr
ur: quicunq; habitus philosophicus non est practi-
ca vitia & virtutes, circa contingentia, circa ea quæ
adunt, illius quoq; genus esse nequit. Atqui Meta-
phis habitus Erg. genus ejus prudentia esse nequit.
t prudentiæ propria indoles, uti minorem ipsius
a, quæ est mera theoretica seu speculativa. De arte
dam movere ausi sunt, quibus opponimus hanc ar-
ti non competit definitio artis, illius genus ars esse
ysicæ non competit definitio Artis. Erg. Major
tio generis competit speciei generi subjectæ, quia
eò est corpus animatum sensu præditum. Minor
one artis. Ars, inqt. Philosophus 6. Ethic. est habi-
tfectivus: hoc a. de Metaphysica nemo sanæ men-
theor. transe. disp. 1. th. 28. p. 10. quia habitus pra-
physica, quomodo ars erit? Cum omnis ars sit habi-
es habitus practici: Forſan species alicui compe-
genus illius speciei? quod ego non crediderim,
omo sit & non animal: Hac ille. Artem contem-
m Mart. part Metaph. l. 1. q. 2. f. 1. & Scharf. theor.
p. 20. proclamamus σιδυρόζυλον. Nec juvat eum
io, quam ex Luciano suo accurato illo definitor
quæ quam perfecta & accurata sit, videatur Exc.
b. 1. art. 3. f. 3. p. 10. Scheibl. Met. l. 1. c. 1. art. 2. n.
p. 7. l. 1. quest. 1. & alii.

V.

ca genus non est intelligentia.

ulio non adeò sit apud Dd. Metaph. controver-
a brevis ero: sicut a. de scientia strictè ita dicta
lidedò non possit esse genus Metaphysicæ, quia
siones: ita nunc de intellectu dicimus, quod hic
æ constituere nequeat, quia præcisè Principia
mentum. Qui habitus in nudis acquiescit Prin-
a. esse nequit. Ast intelligentia talis est. Erg. Ma-

A 3

jor